

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

6 februarie

2009

**Anul VIII
nr. 4 (263)**

Săptămânal juridic 8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Cazurile de abuz
față de copii sunt
tănuite**

pag. 3

**Respectarea drepturilor
omului nu este o prioritate
pentru autoritățile statului**

pag. 4

**Să luptăm
împreună împotriva
cancerului**

pag. 5

◆ Editorial

Diletantism cras

Am citit undeva că a greși e omenește și asta ar fi în firea umană. Însă e grav când ne confruntăm cu eroarea unui chirurg, procuror sau judecător. Doar în mâinile lor sunt destinele omenești. În unele domenii de activitate mai poți reveni, rectifica pe parcurs greșeala comisă, pe când în jurisprudență eroarea față de cetățean poate fi fatală pentru tot restul vieții lui. Într-un cuvânt, specialiștii în cauză nu au dreptul la greșeală, căci circumstanțele anterioare nu le vor putea returna niciodată.

Deși eroarea e implantată în tulpina noastră genetică, socială, noi trebuie să-i impunem un scut profesional imparabil și să nu acceptăm fisurarea ei. Numai un om școlit bine, dotat poate stăvili sau modera fluxul erorilor într-un domeniu sau altul. Iată de ce revenim la tema instruirii profesionale și fortificării morale a specialiștilor, care azi împânzesc verigile de conducere în instituțiile statului și decid viitorul lui și a conaționalilor săi. Credem că e necesar ca statul să demareze o campanie de durată în selectarea specialiștilor performanți, iar la promovarea lor în funcție să impună filtre de selectare riguroase, ca să-i aleagă pe cei mai buni, pe cei mai destoinici. Protecționismul și cumetismul să fie exclus doar în majoritatea cazurilor, conform statisticilor mondiale, acestia ne cauzează durerile de cap ulterioare.

Anticipoz sarcasmul unor cititori care parcurg aceste rânduri, deoarece nu spunem nimic nou și aceste lucruri sunt arhicunoscute și implementate de ani buni. Nu intenționez să polemizez cu nimeni, dar vă întreb: "De ce continuăm să ne confruntăm la tot pasul cu un neprofesionalism vădit, arogant, ingrat în toate domeniile, cu un diletantism cras care ne schilodește viața și activitatea cotidiană? De ce tolerăm incompetența profesională și permitem acestor tupești să accedă în funcții responsabile (doar ei ne decid în ultima instanță soarta și direcționează evoluția societății)?"

Pentru unii conducători de diferite ranguri din structurile de forță – justiție, procuratură, poliție – funcțiile sunt utilizate adeseori ca niște sfere de influență, de promovare a opiniei publice, alături de dezinformare și manipulare a cetățenilor. Pentru a vă convinge de cele afirmate, încercați să dialogați cu unele persoane care bătătoresc cărările din instanță în instanță – procuratori, judecători, ministere, parlament, președinție – și vă veți îngrozi de cele auzite, de atitudinea ostilă și iresponsabilă a funcționarilor: răspunsuri formale, incompetente, impertinente. Tratarea inumană a petiționarilor de funcționari duce, de regulă, la declanșarea unui „război” violent, care, de obicei, se soldează cu adresări multiple în instanțele ierarhic superioare. Astfel, în „caruselul” corespondenței interminabile sunt implicate diverse instanțe, și la soluționarea unei plângeri se deplasează concomitent colaboratori ai diferitor organizații de stat.

(Continuare în p. 2)

● Integrare europeană

Republica Moldova va rămâne o prioritate pentru UE

Secretarul General al Consiliului Europei, Terry Davis, a reiterat poziția fermă de a sprijini aspirațiile Republicii Moldova în implementarea reformelor inițiate în domeniul justiției și protejării drepturilor omului și a confirmat faptul că R. Moldova este și va rămâne în continuare o prioritate pe agenda activităților Consiliului Europei.

În cadrul unei întrevederi la Strasbourg, dintre Eugenia Kistruga, care a preluat funcțiile în calitate de ambasador, reprezentant permanent al R. Moldova pe lângă Consiliul Europei și Terry Davis, ambasadorul moldovean a transmis sincere salutări din partea președintelui Vladimir Voronin și invitația de a efectua o vizită oficială la Chișinău.

Potrivit Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, în cadrul întrevederii a fost menționată disponibilitatea autorităților moldovenești de a valorifica pe deplin potențialul de colaborare în viitor în domenii cum ar fi implementarea Programelor comune privind Republica Moldova, justiție și afaceri interne și protecție a drepturilor omului.

Cei doi oficiali au discutat și despre pregătirea și desfășurarea alegerilor parlamentare în R. Moldova. Ambasadorul a reiterat intențiile autorităților de a organiza apropiatul scrutin electoral într-o manieră liberă și transparentă, în conformitate cu rigorile Consiliului Europei.

SUEDIA DESCHIDE REPREZENTANȚĂ DIPLOMATICĂ

Guvernul Regatului Suediei a luat decizia de a deschide în Republica Moldova reprezentanță diplomatică suedeză la nivel de însărcinat cu Afaceri al Suediei în RM. Despre aceasta se spune în comunicatul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Autoritățile Suediei urmează să delege la Chișinău un diplomat de rang înalt, ulterior urmând să ridice nivelul de reprezentare diplomatică suedeză până la cel de ambasador cu reședință permanentă în Republica Moldova. Se preconizează

ca activitatea misiunii suedeze să demareze pe parcursul lunii martie.

„Autoritățile Regatului Suediei au ținut să sublinieze că decizia privind înființarea unei Misiuni diplomatice în țara noastră se datorează susținerii active a eforturilor Republicii Moldova de integrare europeană, inclusiv în contextul preluării de către Suedia a Președinției Uniunii Europene în a doua jumătate a anului 2009”, se spune în comunicatul ministerului.

Suedia are Ambasada în Moldova, însă cu reședința la București.

Milioane pentru asistența socială

Ministerul Protecției Sociale Familiei și Copilului a lansat proiectul „Abordarea necesităților grupurilor vulnerabile ale populației din Moldova”, care are scopul de a monitoriza sistemul de asistență socială, de a preveni fraudele în acest domeniu, dar și a forma noi cadre, cum ar fi asistenți și lucrători sociali. Pentru aceasta Comisia Europeană a alocat Moldovei suma de 1,2 milioane de euro.

Comisia Europeană a acordat banii Ministerului Finanțelor. Aceste granturi vor fi utilizate pentru sprijinirea reformelor într-un anumit sector. Ideea este de a oferi suport categoriilor vulnerabile ale populației, pentru a le oferi o viață mai bună, a subliniat Martin Kaspar, reprezentantul delegației comisiei europene în Moldova.

Noi vă spunem adevărul!

Calendar creștin

V	6	Cuv. Xenia; Sf. Irh. Gherasim.
S	7	Sf. Irh. Grigorie Teologul; Sf. Irh. Moise.
D	8	Duminica Vameșului și a Fariseului. Cuv. Xenofont, Maria, Arcadie, Ioan.
L	9	Aducerea moaștelor Sf. Irh. Ioan Gură de Aur.
M	10	Cuv. Efrem Sirul, Teodosie, Isaac Sirul.
M	11	Sf. Mc. Ignatie Teoforul; Cuv. Lavrentie; Sf. Irh. Gherasim, Pitirim, Iona; Sf. Mc. Roman.
J	12	Soborul Sf. Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur.
V	13	Sf. Mc. Chir și Ioan, Doctorii fără arginți; Sf. Mc. Atanasia; Sf. Irh. Nichita.

www.parlament.md

Parlamentul a aprobat Strategia Națională de Tineret

Legea ordinară privind Strategia Națională de Tineret pentru anii 2009-2013, care prevede un Plan de acțiuni de realizare a obiectivelor în domeniul politicilor de tineret, a fost aprobată de Parlament, în cadrul ședinței plenare de la 3 februarie.

Strategia vizează cinci obiective importante, precum accesul la educație și informare, dezvoltarea serviciilor de sănătate și protecție socială, asigurarea oportunităților economice participarea la viața publică și consolidarea capacităților instituționale.

Polite gratuite de asigurare medicală

Persoanele din familiile cu venituri modeste, care au dreptul de a primi ajutor social, vor fi asigurați gratuit din partea statului cu polite de asigurare obligatorie de asistență medicală, din 2009. În acest sens, Parlamentul a aprobat, la 3 februarie, unele modificări și completări la Legea privind asigurarea obligatorie cu asistență medicală.

Fondul național de asigurări în medicină pentru 2009 a fost majorat cu circa 30% comparativ cu 2007, ceea ce va contribui la sporirea calității serviciilor prestate de instituțiile medicale.

În prezent, Guvernul acordă gratuit polite de asigurare medicală pentru 17 categorii de persoane.

Colanul noului președinte

Noul președinte al Republicii Moldova va purta la investire un colan de argint poleit cu aur și împodobit cu pietre prețioase. Acest lucru este prevăzut de o lege adoptată marți de Parlament în lectura a doua, definitivă.

Colanul președintelui R. Moldova va fi compus dintr-un lanț și însemnul "Ordinul Republicii" broșat peste o stea cu 8 raze piramidoforme, de argint, fiecare dintre ele având câte 8 zircoane pe axă și un rubin la vârful. Steaua broșează peste o cunună de laur, de aur, care, la rândul ei, broșează peste o altă stea cu 16 raze compusă din raze-fascicule de aur alternând cu raze piramidoforme de argint, se spune în proiect. Diametrul însemnului este de 120 mm.

www.președinte.md

Republica Moldova preia președinția în CSI

Vladimir Voronin a fost informat despre faptul definitivării priorităților Republicii Moldova în cadrul președinției CSI și despre recenta prezentare a acestora pentru coordonare structurilor executive CSI de la Minsk.

Șeful statului a dispus convocarea în zilele apropiate a ședinței Comisiei naționale pentru asigurarea președinției Republicii Moldova în organele statutare ale Comunității Statelor Independente în scopul aprobării programului și agendei președinției Republicii Moldova în CSI.

După aprobare la nivel național, programul și agenda președinției Republicii Moldova în CSI urmează a fi expediate pentru consultare tuturor țărilor membre ale organizației.

Vladimir Voronin a reiterat importanța mobilizării eforturilor factorilor responsabili din cadrul MAEIE, al Guvernului în ansamblu, în vederea exercitării unei președinții de succes a Republicii Moldova în Comunitatea Statelor Independente, solicitând îndeplinirea operativă și calitativă a tuturor acțiunilor legate de realizarea de către țara noastră a mandatului de președinte în structurile CSI.

Printre direcțiile principale de activitate a țării noastre în calitate de președinte al CSI se numără continuarea activităților de creare a unei Zone de liber schimb în spațiul Comunității și de eliminare a barierelor pentru libera circulație a mărfurilor, serviciilor și a forței de muncă; consolidarea securității energice a CSI; cooperarea în combaterea efectelor crizei economice și financiare și creșterea interacțiunii dintre statele membre în domeniul politicii de transport.

În legătură cu declararea anului 2009 An al Tineretului în spațiul CSI, Republica Moldova a propus, de asemenea, elaborarea unui plan de acțiuni comune în acest context.

Încep pregătirile pentru "Mărțișor - 2009"

Print-o Hotărâre de Guvern a fost aprobată componența nominală a Comitetului organizatoric care a elaborat proiectul Programului acțiunilor culturale din cadrul Festivalului Internațional de Muzică „Mărțișor”. În zilele imediat următoare, se va desfășura ședința largită a comitetului în cursul căreia urmează să fie definitivat proiectul nominalizat.

Președintele Republicii Moldova Vladimir Voronin, a subliniat importanța prezentei cât mai operative a programului manifestărilor din cadrul „Mărțișorului”, accentuând necesitatea diversificării acțiunilor cultural-artistice preconizate și extinderea acestora pe tot teritoriul țării, în special, în localitățile în care au fost renovate casele de cultură. Festivități de anvergură cu prilejul acestui eveniment trebuie să fie organizate nu doar în Republica Moldova, ci și în statele în care țara noastră are acreditate misiuni diplomatice, a specificat șeful statului.

Vladimir Voronin a remarcat semnificația dublă a „Mărțișorului” din anul 2009 – an consacrat sărbătorii celei de-a 650-a aniversări a întemeierii Statului Moldovenesc. În acest context președintele a cerut persoanelor implicate în pregătirea festivalului să manifeste responsabilitate sporită în vederea organizării și desfășurării la cel mai înalt nivel a Festivalului Internațional de Muzică „Mărțișor”, care a devenit deja cartea de vizită a artei și culturii moldovenesti.

Ambasadorul Turciei în vizită la Curtea Constituțională

La 2 februarie, Curtea Constituțională a fost vizitată de către Ahmet Ferit Ulker, șeful misiunii diplomatice a Turciei la Chișinău. Dumitru Pulbere, președintele Curții, i-a povestit oaspetelui despre statutul, atribuțiile și activitatea autorității de jurisdicție constituțională a țării noastre, despre relațiile acesteia cu instituții similare din lume și participarea ei în organizațiile europene și internaționale de profil.

Un capitol aparte al discuției, la care au participat și judecătorii Curții Constituționale Alina Ianucenco, Petru Railean, Valeria Șterbeț, l-a constituit exercitarea dreptului de sesizare din partea Adunării Populare a Găgăuziei (Gagauz-Yeri). Dumitru Pulbere a specificat

că acest subiect poate sesiza Curtea doar în cazurile când consideră că un act emis de o autoritate republicană îngră-

dește împuternicirile Găgăuziei deținute conform statutului său special. Prevederea dată constituie un eficient

instrument de protecție constituțională a autonomiei găgăuze în componența statului unitar Republica Moldova.

INAUGURAREA NOULUI AN JUDICIAR EUROPEAN A COINCIS CU JUBILEUL CEDO

La Strasbourg, a fost inaugurat Anul judiciar european 2009, eveniment ce a coincis cu celebrarea a 50 de ani ai Curții Europene a Drepturilor Omului. Din partea Curții Constituționale a Republicii Moldova, la ceremoniile dedicate acestor două evenimente, a participat judecătorul Valeria Șterbeț.

Ședința jubiliară a fost precedată de un seminar cu genericul „50 de ani ai Curții Europene a Drepturilor

Omului în raport cu alte curți internaționale”.

Atât discursurile, cât și discuțiile pe marginea acestora, au scos în evidență rolul și locul Convenției Europene în sistemul dreptului internațional, accentul fiind pus pe raportul Curții de la Strasbourg cu alte jurisdicții internaționale. S-a menționat, printre altele, că, în ultima jumătate de secol, dreptul internațional a cunoscut o impresionantă dezvoltare, jurisdicțiile inter-

naționale garantând efectiv coerența și caracterul echitabil al dreptului internațional. Amplificarea interacțiunii diferitor sisteme ale dreptului internațional generează necesitatea existenței unui dialog continuu între curțile specializate în acest domeniu. Seminarul dedicat jubileului de 50 de ani ai Curții de la Strasbourg se înscrie plenar în acest context.

După încheierea lucrărilor seminarului, tot în incinta

Curții Europene a Drepturilor Omului, a avut loc ședința solemnă a CEDO, la care au participat conducerea de vârf ale Consiliului Europei, Adunării Parlamentare a CE și Parlamentului European, ale altor structuri europene, reprezentanți ai statelor-membre ale CE (corp diplomatic, curți constituționale, curți supreme de justiție, agenți guvernamentali, alte instituții de drept).

Diletantism cras

(Continuare din p. 1)

Cu toții conștientizăm acest paradox, dar nu încercăm să stopăm această practică incorectă, inefficientă și să cerem de la funcționarul în cauză (doar ei sunt mai informați în problema petiționarului decât cei din structurile adiacente!) să soluționeze adresarea noastră, dar nu să ne impună să deschidem ușile altor instanțe?

Personal dispun de câteva cazuri strigătoare la cer și orice adresare în instanțele superioare s-a ales cu eșec. De fapt, răspunsurile funcționarilor sunt pretabile ca material prim pentru niște schițe umoristice de toată splendoarea. Iată una din mostre semnată de procurorul L.P., jurist de rangul 2, din raionul Strășeni: "Vă comunicăm că Procuratura m. Strășeni a dispus urmărirea penală în baza art. 241, al 1 Cod Penal, pe faptul organizării de către cet. Pereu Angela a activității ilegale de întreprinzător, manifestată prin desfășurarea activității de învățământ, cu obținerea unui profit de peste 50 000 de lei RM fără a fi înregistrată în modul corespunzător. Dacă Dvs. nu sunteți de acord cu decizia adoptată (care e decizia? n.n.), sunteți în drept să o atacați cu o plângere la procurorul raionului, iar, ulterior, nefiind satisfăcut de răspunsul primit, în termen de 10 zile sunteți în drept de a o ataca la Judecătorul de Instrucție de la Judecătoria raionului Strășeni" (text integral – n.n.).

Dnă procuror, trebuie să înțelegem că decizia Dvs. e secretizată: dosarul a fost clasat și amabil ne propuneți să mai apelăm la niște instanțe. Acum e mai clar. Sperăm să nu vă supărați dacă vă adresăm și noi două întrebări inocente: 1. Cum a reușit să activeze un liceu privat un an de zile: fără statut juridic, fără licență, fără finanțare, plătim salariile, serviciile și contribuțiile la stat? 2. În anul de învățământ 2007-2008

și-au făcut studiile 130 de elevi, care au achitat taxa anuală de 300 de euro, și după aritmetica noastră, s-au colectat peste 500 000 de lei RM – de 10 ori mai mult decât s-a indicat în răspuns – oare nici aceste cifre nu v-au pus în gardă, dnă procuror? Ați expedit, dnă procuror, un răspuns formal și, conștient, ați mușmalizat un caz flagrant, care ar fi avut repercusiuni juridice asupra unor persoane implicate în această fraudă: tatăl bănuitei, consilier, moșul ei, viceprimar de Strășeni; conducătorii administrației locale și raionale. Mai mult, anchetatorul de la Comisariatul de Poliție Strășeni, care investigă cazul, cunoștea o probă incontestabilă, dar dânsul a obiectat că nu poate colecta probele necesare. Incompetență crasă. Atunci survine întrebarea: "De ce nu demisionează?" În țările civilizate funcționarii implicați în astfel de scandaluri ar demisiona, la noi însă nici vânt rece nu-i ajunge. Totuși intenționăm să urmărim sfatul Dvs., dnă procuror, de a ne adresa procurorului raionului, dl Eduard Mașnic, poate ne talmăcește dânsul ce a înțeles în urma lecturării răspunsului expedit.

Evident, că nu intenționăm să umbrim cumva activitatea unor colaboratori din instituțiile de forță – o bună parte din ei sunt foarte buni – dar în ultimii ani, atât societatea civilă, cât și mass-media oferă informații convingătoare de incompetență profesională a angajaților din serviciile respective. Poate e cazul să revenim la această problemă răs-răs-răsuflată și să repunem în capul mesei – iarăși a câta oară! – obligarea funcționarului să apere interesele cetățeanului, dar nu să servească unor persoane sau profituri mercantile. Să instituim un maraton al societății civile pentru funcționarii ce nu-și onorează obligațiile și să-i afișăm pe stâlpul infamiei, devansându-i, împreună cu spijinul organelor statale, din toate funcțiile. Răul trebuie stârpt din rădăcină, în caz contrar se transformă în metastază și atunci nu ne mai scapă nimeni.

Grigore CAPCELEA,
www.grigorecapcelea@usm.md

Curtea Supremă de Justiție

Bilanțul activității Curții Supreme de Justiție privind înfăptuirea justiției în anul 2008

În ziua de 2 februarie a.c., în cadrul ședinței Plenului Curții Supreme de Justiție, (CSJ) a fost făcut bilanțul activității CSJ privind înfăptuirea justiției în anul 2008.

În rapoartele prezentate de vicepreședinții Curții Supreme de Justiție: Nina Cernat, președinte al Colegiului Civil și de Contencios Administrativ, Raisa Botezatu, președinte al Colegiului Penal, și Svetlana Caitaz, vicepreședinte al Colegiului Economic, s-a menționat că, în perioada de referință, organul suprem al puterii judecătorești și-a desfășurat activitatea în conformitate cu atribuțiile ce-i revin conform legislației în vigoare și cu Planul de activitate a instituției pentru anul 2008, ținând cont de programele naționale și internaționale ce vizează protecția drepturilor omului, lupta cu corupția, eficientizarea și transparența procesului de înfăptuire a justiției.

S-a menționat că, în total, Curtea Supremă de Justiție a examinat 9 733 de dosare și materiale (cu 1 117 cauze mai multe decât în anul 2007), inclusiv: 5 437 de cauze civile și de contencios administrativ, 3 539 de cauze penale și 757 de cauze economice. De către Plenul CSJ au fost examinate 422 de cauze și adoptate 10 hotărâri explicative.

Din cele expuse de raportori, s-a putut constata că randamentul lunar pentru un judecător în Curtea Supremă de Justiție în această perioadă a constituit: în Colegiul Civil și de Contencios Administrativ – 25,1 cauze (în 2007 – 24,3 cauze); în Colegiul Penal – 16,3

cauze (în 2007 – 22,2 cauze); în Colegiul Economic – 6,3 cauze (în 2007 – 8,2 cauze).

Pe parcursul perioadei de referință, judecătorii și funcționarii din cadrul Aparatului Președintelui au participat la mai multe întruniri, mese rotunde, seminare și conferințe organizate de instituțiile guvernamentale naționale și organisme internaționale care își desfășoară activitatea în Republica Moldova. O atenție deosebită a fost acordată participării la întrunirile care au avut ca obiect de discuție protecția drepturilor omului, aplicarea în activitatea jurisdicțională a prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, studierea hotărârilor pronunțate de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului ș.a.

Aparatul Președintelui Curții Supreme de Justiție, în concluzie cu alte subdiviziuni și cu susținerea financiară a Programului Preliminar de Țară a „Fondului Provocările Mileniului” pentru Buna Guvernare, a elaborat noua pagină web a Curții și a editat *cartea de protocol* a instanței supreme.

În cadrul dezbaterilor pe marginea rapoartelor prezentate au fost făcute mai multe propuneri privind ameliorarea activității colegiilor și Aparatului. S-a menționat, îndeosebi, faptul că este foarte important ca soluțiile adoptate să fie clare, legale și întemeiate.

În finalul ședinței, a fost adoptată o hotărâre, care în viitorul apropiat va putea fi accesată pe site-ul Curții Supreme de Justiție.

www.procuratura.md

Morminte batjocorite

Procuratura sect. Botanica a trimis instanței spre examinare cauza penală în privința unui tânăr, învinuit de profanarea mormintelor.

Potrivit materialului probator, administrat de procurori la cauză, în decembrie 2008, Prijilevski Ioachim împreună cu un minor (15 ani) - ambii în stare de ebrietate alcoolică, s-au deplasat la cimitirul din str. Băcioii Noi din capitală, unde au deteriorat și au murdărit patru monumente.

Valoarea prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni constituie 13 mii de lei.

Dacă instanța de judecată îl va recunoaște vinovat, tânărul riscă amendă în mărime de la 400 la 600 u.c. sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, ori închisoare de până la 5 ani.

Din primărie în pușcărie

Recent, Delev Ala, primar al s. Ștefănești, a fost recunoscută vinovată de Judecătoria Ștefan-Vodă pentru corupere pasivă cu extorcare de bani și trafic de influență cu folosirea situației de serviciu.

Procurorii au adus probe incontestabile ce dovedesc vinovăția inculpatei.

Delev Ala a fost învinuită de procurori de faptul că în perioada 29.05-02.06.2008, sub pretextul acordării unor facilități la procurarea unui imobil, a extorcat 700 de dolari de la un cumpărător, iar la primirea banilor a fost reținută în flagrant.

De asemenea, a fost învinuită că a influențat asupra evaluatorului Camerei de Comerț și Industrie să evalueze clădirea fostei băi din s. Ștefănești achitându-i 200 de dolari SUA.

Astfel, pentru cumularea de infracțiuni, Delev Ala a fost condamnată la privarea dreptului de a ocupa funcții publice pe termen de 3 ani și amendă în mărime de 1 500 de unități convenționale (30 000 lei) sau închisoare pe un termen de 7 ani.

Contabilul-șef și semnăturile false

Potrivit procurorilor, Rusnac Eugenia, activând în calitate de contabil-șef la o școală de meserii din mun. Chișinău, cu scopul de a însuși ilegal banii pentru plata bursei elevilor, a falsificat semnăturile elevilor din listele de plată cauzându-le părților vătămate o daună materială în sumă totală de 4 800 de lei.

Cauza penală de învinuire a fost remisă în judecată.

Sanctiunea articolului incriminat cet. Rusnac E. prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 500 la 1 000 de unități convenționale sau închisoare de la 4 la 7 ani.

15 persoane în capcana afaceristului

Procuratura sectorului Ciocana a remis în judecată cauza penală de învinuire a lui Chiorescu Eugen (33 de ani), învinuit de însușirea în proporții deosebit de mari a bunurilor prin escrocherie.

Potrivit procurorilor, Chiorescu E., aflându-se în mun. Chișinău, sub pretextul perfecțării actelor de plecare a persoanelor la muncă peste hotarele Republicii Moldova, prin intermediul cunoștințelor lui, a însușit de la 15 persoane bani în sumă totală de 127 140 de lei.

Sanctiunea articolului incriminat lui Chiorescu E. prevede pedeapsa cu închisoare de la 10 la 25 ani.

În acest context, procurorii lansează un apel către cetățeni să manifeste maximă prudență, pentru a nu cădea în capcana afaceriștilor.

Cazurile de abuz față de copii sunt tănuite

Acum trei luni, a fost lansată Campania regională împotriva violenței copiilor “Observați-mă. Auziți-mă. Ajutați-mă!”. Experții în domeniu constată cu îngrijorare că acest fenomen ia amploare, de aceea, societatea trebuie informată și pregătită să raporteze despre asemenea cazuri, iar copiii trebuie instruiți și pro-

ilor, dar nu le înregistrează oficial, nu le instrumentează”, a specificat dna Sâmboteanu-Popescu.

Viceministrul Ministerului Protecției Sociale a Familiei și Copilului, Dumbrăveanu Viorica, „a menționat că mecanismul de protecție a copilului este la o etapă de dezvoltare. Elementul inovator pe care-l impune sau îl stabilește Legea pentru prevenirea și combaterea violenței este măsura de protecție care este aplicată victimei. Codul penal de asemenea stipulează pedeapsă pentru agresor. Nu putem spune că nu avem legi bune, rămâne doar să le implementăm”.

Copil sub muchia toporului

Abuzată și neglijată de mamă și bunică, o fetiță de numai un an și patru luni s-a pomenit, în toiu un scandal, sub

muchia toporului. Andreea a primit, până la urmă, dovada dragostei din partea unei alte familii, ado-ptive ce e drept.

Un telefon de la Comisariatul de poliție din Chișinău a pus pe jar în acea zi toți specialiștii de la Centrul „Amicul”. Inspectoratul pentru problemele minorilor a semnalat centrului un caz ieșit din comun: în localitatea Sângera (numele localității este schimbat), o mamă a încercat să-i taie capul cu toporul copilei sale de numai 1,4 ani. Pentru că era în stare de ebrietate, Ludmila (prenume schimbat), în vârstă de 21 de ani, și-a luat copilul, l-a pus lângă trunchi și, fluturând cu toporul, o amenința pe mamă-sa că taie capul micuței. Înainte de aceasta, ea a amenințat-o că-și taie și eși capul, după aceea a mers în casă după fetiță.... Sora acesteia a reușit să-i smulgă toporul din mână și a fugit. O vecină, martoră la scandal, și-a dat seama că fetița se află în pericol, a intrat în curte și a luat-o din brațele mamei sale. Vecina a anunțat poliția.

Mediul din care provinea micuța era unul precar. „O casă bătrânească în care domnea sărăcia, lipsa totală a condițiilor sanitaro-igienice, o mamă și o bunică alcoolice, certuri dese și bătăi între cele două femei etc”, se menționează în fișa asistentului social. Tot acesta a constatat faptul că Andreea era un copil „invizibil” pentru sistem, fără acte care să confirme nașterea ei. De asemenea, s-a constatat faptul că mama, fiind sub influența alcoolului, își neglija și abuza copilul.

În cele din urmă, mama copilei a fost lipsită de drepturile părintești, iar copila a ajuns la internat.

Abuzată sexual de concubinul mamei sale

Svetlana își amintește cu durere în suflet de povestea prin care i-a fost dat să treacă. Bunica Svetlanei a venit la Centrul „Amicul” indignată de faptul că procurorul de sector a refuzat să intenteze dosar penal împotriva concubinului fiicei sale în baza dosarului pregătit de poliție. „A fost prins în flagrant de fiica mea în timp ce o abuza sexual pe nepoțica Svetlana, în vârstă de 7 ani. Fiica a chemat poliția, iar el a mărturisit totul. Procurorul de sector spune însă că nu sunt suficiente probe la dosar. De ce mai trebuie probe, când există atâtea declarații?”, se plânge bunica fetiței. Potrivit bunicii, Svetlana este al doilea copil al fiicei sale, dintr-o căsătorie anterioară. La acel moment, mama micuței era însărcinată cu al treilea copil, de la concubinul său. Ulterior, după ce bunica copilului a insistat să fie deschis dosar penal pe numele pedofilului și la intervenția Centrului „Amicul”, Procuratura Generală a anunțat că a deschis dosar penal pe numele suspectului. În cele din urmă, bărbatul a fost condamnat la 15 ani privațiune de libertate.

Acestea sunt doar câteva din zecile, poate chiar și sutele, de cazuri de maltratare a copiilor. Însă, dacă cineva dintre noi s-ar putea implica în prevenirea și soluționarea unor asemenea cazuri, am putea face acești copii să fie protejați și fericiți.

Stelina CIOBANU

tejați împotriva abuzurilor de tot felul. Potrivit experților, organele de drept trebuie să se autosesizeze și să fie mai receptive atunci când este vorba de această problemă. O dezbateră la această temă a avut loc în cadrul Clubului de presă, organizat de Centrul Național de prevenire a abuzului față de copii.

Potrivit președintei Centrului Național de Protecție a Drepturilor Copiilor (CNPDC), Daniela Sâmboteanu-Popescu, această problemă are două fațete. Pe de o parte populația nu este pregătită să recunoască, să raporteze aceste cazuri, iar în cazul când se întâlnește cu astfel de cazuri nu știe ce să facă, cui să raporteze. Cealaltă fațetă este că instituțiile noastre, în pofida faptului că legislația a fost adoptată, încă nu au dezvoltat suficiente mecanisme pentru recepționarea acestor cazuri. „Nu există pârgii, mecanisme, regulamente, care ar facilita soluționarea promptă a cazurilor de abuz a copiilor. Specialiștii fac cunoștință cu cazurile de maltratare a copi-

Respectarea drepturilor omului trebuie să fie o prioritate pentru autoritățile statului

Asociația obștească pentru apărarea drepturilor cetățenilor Moldovei „Salvgardare” se arată îngrijorată și indignată pentru faptul că autoritățile statului manifestă indiferență și chiar neglijență față de cetățenii săi.

Potrivit Maiei Laguta, președintele asociației „Salvgardare”, în prezent lipsește o lege care ar prevedea supunerea unui control riguros al activității autorităților statului și, ca rezultat, drepturile și interesele poporului sunt încălcate în mod fraudulos. Prin urmare, „Salvgardare” militează pentru adoptarea unei legi în acest scop, fapt ce ar permite poporului să participe la discutarea legilor și proiectelor de lege.

„Toți funcționarii nu-și îndeplinesc corespunzător obligațiunile, ceea ce se numește corupție pasivă. Și această corupție pasivă e ca un cancer pe care nu poate să-l lecuiească puterea, ci numai poporul. Scopul nostru principal este să căutăm un mecanism de a influența puterea, pentru că aceasta de mult timp nu mai este controlată. Noi vrem să găsim acel mecanism care ne-ar ajuta să impunem puterea de stat să-și îndeplinească îndatoririle față de acest popor, vrem o ordine constituțională, pentru că, în mare parte, nu se ține cont de prevederile constituției. De aceea, nici într-un domeniu, societatea civilă nu poate soluționa nicio problemă, inclusiv și nici prin judecăți”, a mai spus M. Laguta.

De asemenea, președintele asociației a amintit că în 2008 a organizat mai multe acțiuni de protest în fața Guvernului pri-

vind majorarea pensiilor și salariilor, însă autoritățile au manifestat indiferență totală vizavi de această problemă.

Totodată, membrii asociației sunt de părere că în Republica Moldova există posibilitatea de a majora pensiile și sala-

riile prin anularea legii care prevede finanțarea partidelor politice din bugetul de stat, iar banii destinați în aceste scopuri să fie dați bugetarilor.

M. Laguta a mai specificat că devine imperios necesar de a controla activitatea „Union Fenosa”, „Termocom”; deoarece plățile pentru serviciile prestate de aceste instituții depășesc cu mult limita normalului. „Un pensionar care primește o pensie de 600 de lei nu are posibilitatea să achite serviciile comunale, să cumpere medicamente, deoarece această sumă nu ajunge nici pentru

hrană, cu atât mai mult că prețurile cresc în fiecare lună”, au menționat indignați mai mulți membri ai asociației.

Membrii Asociației „Salvgardare” au subliniat că de la 17 februarie 2009 vor relua acțiunile de protest din fața Guvernului. Iar în acest caz se mizează pe implicarea întregii societăți întru găsirea acelui mecanism care ar fi în măsură să influențeze guvernarea și să-i impună pe demnitari să respecte prevederile Constituției și drepturile omului.

Irina BUREA,
irinaburea@usm.md

Și-a ucis soția pentru că nu a vrut să facă amor cu el

Ajunși aghezmuiți, acasă pe la unu noaptea bărbatul i-a cerut nevastei să facă dragoste. Refuzul acesteia l-a supărat mult. După câteva înjurături și amenințări, soții Papuja s-au luat la bătaie. Bărbatul, înnebunit de furie, a început să-și lovească consoarta cu pumnii și picioarele în cap și peste tot corpul. Când a văzut că aceasta nu mai dă niciun semn că ar fi în viață, Andrei a fugit de acasă. Peste câteva zile a și ajuns în arestul poliției, bănuit că ar fi principalul suspect.

Locuitorii din satul Bălău-rești, raionul Nisporeni, au stat timp de câteva zile cu suflul la gură până au auzit vestea că Andrei Papuja a fost arestat. Bărbatul a stat ascuns timp de câteva zile în satul Vărzărești din același raion, adăpostit de către o băbuță. „Mergeau copii și maturii cu frica în sân pe drum. Când s-a auzit că l-au arestat, oamenii au răsuflat mai ușor. Avea două fete, una de 18 ani și alta de 16. Însă, de scârba lui tatu-său au fugit și fetele de acasă”, ne spune mătușa Ana.

A bătut-o până a omorât-o

Audiat de polițiști, bărbatul și-a recunoscut vina și a mărturisit cu lux de amănunte cele întâmplate. În imaginile filmate de oamenii legii, bărbatul de 51 de ani demonstrează cum și-a ucis soția. „M-am pus jos, la podea, și o așteptam. Ea s-a izbit peste mine și m-a apucat de aici (arată cu mâna între picioare). De furie am început s-o lovesc cu picioarele în spate, gândeam că-mi va da drumul. După ce mi-a dat drumul, m-am sculat. Am dat s-o

ridic de câteva ori, dar nu am putut. I-am pus numai perna sub cap ca s-o spăl cu apă. În starea ceea de șoc nu mai țin minte câte lovituri i-am dat”, povestește bărbatul.

Acesta a mărturisit polițiștilor că recent s-a întors de la muncă din Federația Rusă și că în zilele următoare urma să ia iar calea spre Federația Rusă.

Au fost în ospetie la vecină

Potrivit bărbatului, în seara zilei cu pricina, ei au a fost în ospetie la vecina care în acea zi își măritase fiica. „O fată de-a mea a fost cerută în căsătorie în acea seară. El m-o văzut în ogradă și mi-a zis că-s de aldămaș. Au venit la mine amândoi și au adus și niște rude de-ale lor. La noi a fost totul bine și s-au dus acasă pe la unu de noapte. Nu se certau când au plecat de la noi. Cine știe ce-o fi avut când au ajuns acasă. N-am știut nimic până luni, când un om a dat de dânsa moartă în casă”, ne-a pus vecina Raisa Ionel.

Bătaia nu lipsea din casa lor

Vecinile suspectului ne-au mărturisit că bărbatul era mai agresiv când servea câte un pahar cu vin, dar, totuși, erau cumsecade. El muncea în Federația Rusă, ea - medic veterinar în sat. „N-a crezut nimeni că este în stare de așa ceva. La înmormântare a venit multă lume. Cele două fete au rămas orfane de mamă și cu un tată bătauș. Cea mai mică,

tea cum în noaptea de Anul Nou taică-său a sărit cu cuțitul la ea la bătaie. De aceea, când tatăl lor venea acasă, ele preferau să meargă la o verișoară”, ne spune o altă bălăureșteancă.

Se temeau și vecinii de ucigaș

O vecină ni s-a plâns că aveau și ei frică de Andrei și de aceea încercau să aibă cât mai puțin de afaceri cu familia

de 16 ani, învață la Chișinău, iar cea mai mare are 18 și învață la liceul din Nisporeni. De când mama lor a fost înmormântată ele nu au mai tras pe acasă. Stau la o verișoară din sat, acolo unde se aflau și în acea noapte. Nu se împăcau cu tatăl lor. Le bătea pe toate trei. Cea mai mare îmi pove-

Papuja. „Eu am rămas singură cu trei fete și mă temeam de el, mai ales când cinstea. Când îl auzeam că face scandal prin ogradă, mă duceam în altă parte numai să nu-l aud”, ne spune înspăimântată o altă vecină.

Stelina CIOBANU

Sprijinirea Convenției ONU

Circa 3 400 de semnături au fost adunate în sprijinul ratificării de către Parlamentul R. Moldova a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, de la demararea campaniei, în decembrie 2008.

Această campanie este desfășurată de către Inițiativa pentru ratificarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, alcătuită din mai multe ONG-uri.

Din 170 mii persoane cu dizabilități din Moldova, 120 de mii ar putea lucra, devenind activi în plan economic. Acest număr constituie circa 10 la sută din populația activă a R. Moldova, care numără, în total, 1,3 mil de persoane. Activitățile desfășurate în cadrul Inițiativei sunt realizate cu sprijinul financiar al Agenției Suedeze de Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și al Fundației Soros - Moldova (FSM).

Urgentarea legii abandonului

Autoritățile de la Chișinău ar trebui să urgenteze adoptarea unei legi speciale privind cadrul juridic al abandonului, însoțită de măsuri de protecție pentru minorii aflați în această situație, consideră europarlamentarul român Maria Petre.

„Mesajul Parlamentului European trebuie transmis și inclus în programul de lucru al viitorului Parlament și agenda Președintelui RM. Situația copiilor din Moldova contribuie la imaginea țării și anume în cadrul perspectivei de aderare la UE”, a spus europarlamentarul, la o dezbateră după proiectarea în sala PE a filmului regizorului moldovean Valeriu Jereghi „Arrivederci”.

www.cec.md

Alegerile parlamentare – la 5 aprilie 2009

La alegerile parlamentare din 5 aprilie vor avea dreptul să participe 28 de partide politice care au fost înregistrate de Ministerul Justiției până la 30 ianuarie curent.

Comisia Electorală Centrală a aprobat, în cadrul ședinței de luni, lista partidelor și organizațiilor social-politice care vor avea dreptul de a participa la alegeri.

Campania electorală va începe la 4 februarie, conform legislației, cu 60 de zile înainte de scrutin. Alegerile parlamentare vor avea loc la 5 aprilie curent. Pe teritoriul R. Moldova vor fi deschise 35 de Consilii electorale de circumscripție și 1980 de birouri electorale.

De asemenea, CEC a aprobat Planul de activitate pentru 2009, Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor prevăzute de Codul electoral privind organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare în anul curent și modelele de documente electorale.

www.gov.md

Proiect aprobat

Guvernul a aprobat, după mai multe dezbateri cu experți în domeniu și reprezentanți ai societății civile, proiectul Strategiei Securității Naționale. Ansamblul de acțiuni orientate spre asigurarea securității naționale are la bază statutul de neutralitate a R. Moldova, a declarat vicepremierul Andrei Stratan, ministru al afacerilor externe și integrării europene. Proiectul în cauză urmează să fie adoptat de Parlamentului RM.

Un nou pașaport

Ministerul Dezvoltării Informaționale (MDI) eliberează, începând cu 2 februarie, pentru cetățenii Republicii Moldova pașapoarte din seria „B”, care le vor înlocui pe cele din seria „A” după ce termenul acestora va expira.

Potrivit MDI, spre deosebire de pașaportul seria „A”, documentul nou nu prevede completarea datelor deținute în pagina cinci, referitoare la persoană: numele, prenumele, cetățenia, locul și data nașterii, înălțimea, culoarea ochilor, grupa sanguină și semnătura. Noul document mai diferă de cel vechi prin numărul, care este tipărit pe prima pagină.

Noile pașapoarte vor putea fi primite la prețurile anterioare.

La solicitarea cetățenilor, concomitent cu pașapoartele cu seria „B” vor fi eliberate și pașapoarte cu seria „A”, care conțin date biometrice suplimentare.

www.mai.gov.md

Un laborator clandestin de stupefiante

În cadrul întreprinderii specializate în confecționarea mobilei „SIN GREK” SRL din or. Basarabasca, poliția a depistat un laborator clandestin de creștere și prelucrare a substanțelor narcotice. Proprietarul firmei este Vladimir Grec, de 26 de ani.

Poliția a descoperit în incinta întreprinderii două încăperi în care se afla aparataj pentru cultivarea plantelor de cânepă - stative speciale, ghiveciuri de diferite mărimi pentru plantare, dispozitive pentru măsurarea temperaturii și umedității, conducte pentru udarea plantelor.

Poliția a stabilit că suma totală a aparatajului și a substanțelor narcotice constituie circa 20 mii lei.

De la începutul anului poliția a înregistrat circa 161 de infracțiuni ce țin de păstrarea, consumarea și desfacerea ilicită a substanțelor narcotice.

Să luptăm împreună împotriva cancerului

Cancerul reprezintă una din principalele cauze de deces în întreaga lume. În fiecare an, la 4 februarie, este marcată „Ziua mondială de luptă împotriva cancerului”, zi în care au loc diverse manifestări cu caracter de prevenire a acestei grave probleme de sănătate.

În acest context, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova a lansat o campanie informațională, ce are drept scop sensibilizarea atenției populației asupra acestei grave maladii. Astfel, „vor fi organizate activități de edu-

conducătorilor instituțiilor medicale raionale.

Genericul din acest an al Zilei mondiale de luptă împotriva cancerului vizează problemele la care sunt expuși copiii, și anume „Copiii și acțiunea fumatului pasiv”.

Potrivit specialiștilor, fumatul, inclusiv fumatul pasiv (expunerea la fum de țigară), este unul dintre factorii principali ce favorizează apariția tumorilor maligne. Organizația Mondială a Sănătății estimează că 40 la sută din cazurile de cancer pot fi prevenite prin renunțarea la fumat, evitarea expunerii fumului de țigară, adoptarea unui mod activ de viață și o alimentație sănătoasă.

Aproape jumătate din copiii din întreaga lume, aproximativ 700 de milioane, inspiră fum de țigară, în special acasă. Cercetările medicale demonstrează că anume copiii cu părinți fumători suferă mai des de diverse afecțiuni respiratorii.

Potrivit lui Dumitru Sofroni, directorul Institutului Oncologic, în Republica Moldova situația privind morbiditatea prin tumori maligne rămâne îngrijorătoare, deoarece numărul bolnavilor de cancer este în creștere în fiecare an. Conform datelor preliminare efectuate de către instituția în cauză, în anul 2008, au fost luați

la evidență 7 567 de bolnavi de cancer, comparativ cu 7 501 de bolnavi în anul 2007.

În structura generală a maladiilor înregistrate în țara noastră, cancerul se plasează pe locul 12, iar în structura generală a mortalității – decesele survenite în urma tumorilor maligne ocupă locul II, invaliditatea din cauza acestor maladii ocupă locul III.

În structura generală a morbidității oncologice, în anul 2008, cancerul colorectal a

deținut întâietate (12,0 % cazuri), urmat de cancerul glandei mamare (11,8 % cazuri), cancerul pulmonar (11,4 % cazuri) și cancerul pielii (10,0 % cazuri).

La copii, tumorile constituie până la 3% din numărul total de cazuri înregistrate. Majoritatea tumorilor maligne la copii – până la 75 %, sunt congenitale, iar riscul apariției unei tumori maligne la făt este de 2 ori mai mare la mamele care fumează sau respiră fum de țigară în perioada sarcinii.

Depistarea cancerului la cei mici poate fi dificilă, de aceea este necesar ca părinții să meargă cu ei sistematic la control. Principalele simptome la copii, care trebuie să-i pună pe părinți în alertă, sunt: scăderea continuă și inexplicabilă, în greutate dureri de cap și vomă dimineața, dureri accentuate ale oaselor și articulațiilor, apariția tumefierilor sau nodulilor, apariția unei pete albicioase pe pupila ochiului, roșeață sau sângerări excesive în urma unei răni, schimbarea culorii pielii și oboseală continuă etc.

Cercetările demonstrează că majoritatea tipurilor de cancer pot fi prevenite practicând un mod sănătos de viață, care trebuie început încă din copilărie. Astfel, pentru a diminua riscul de a face cancer, omul trebuie să renunțe la fumat, să evite locurile în care se fumează, să nu facă abuz de băuturi alcoolice și de alimente bogate în grăsimi, să evite expunerea îndelungată la soare și creșterea excesivă în greutate.

Totodată, specialiștii recomandă zilnic consumul de fructe și legume proaspete, precum și a cerealelor cu conținut de fibre vegetale, evitarea stresului, adresarea la medic la apariția primelor simptome sau manifestări neobișnuite ale corpului.

Cancerul reprezintă o problemă de sănătate publică, ce afectează vârste din ce în ce mai tinere, dar fiind depistată la timp boala oncologică poate fi tratată.

Irina BUREA,
irinaburea@usm.md

www.cccec.gov.md

Combaterea corupției

La 2 februarie curent, în incinta Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, la inițiativa acestuia, a avut loc prima întrunire a reprezentanților tuturor organelor centrale de specialitate cu privire la evaluarea riscurilor de corupție în cadrul organelor administrației publice.

Analiza proiectelor de lege

În 2009 Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC) va supune analizei anticorupție toate proiectele de lege, indiferent de unde provine inițiativa legislativă. Măsura este prevăzută în Agenda de integrare europeană pentru anul 2009, la capitolul combaterea corupției, aprobată de Comisia Națională pentru Integrare Europeană.

Documentul conține trei direcții pe care autoritățile își propun să le îndeplinească pentru a combate corupția din Republica Moldova. Astfel, urmează a fi reformată Administrația Publică Centrală (APC), diminuând factorii de stimulare a corupției și perfecționat sistemul de achiziții publice.

Totodată, Procuratura Generală (PG) va asigura implementarea integrală a recomandărilor Grupul de State împotriva Corupției (GRECO) al Consiliului Europei înaintate R. Moldova în cadrul ciclului II de evaluare.

Agenda pentru 2009 se bazează pe aceleași șase domenii prioritare ca și cea din 2008: asigurarea respectării drepturilor omului și libertății mass-media; asigurarea independenței justiției; combaterea corupției; gestionarea migrației și managementul frontierei; îmbunătățirea climatului investițional; măsuri de eficientizare a politicilor în domeniul social.

Activitate insuficientă

Prim-ministrul Zinaida Greceanîi apreciază activitatea Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC) drept insuficientă și cheamă angajații Centrului să se implice mai activ în procesul de reducere a nivelului de corupție. Bilanțul activității CCCEC pe parcursul anului 2008 a fost făcut în cadrul ședinței Consiliului colegial al instituției.

Funcționarii centrului au raportat despre rezultatele activității desfășurate pe parcursul anului 2008 și au trasat obiective pentru anul curent. Directorul CCCEC, Sergiu Burduja, a atenționat asupra multiplelor lacune în activitatea angajaților instituției, ceea ce, potrivit lui, a condus la înregistrarea unor rezultate modeste și nu a permis atingerea scopurilor scontate.

Șeful Guvernului a subliniat că „prioritară în anul curent pentru angajații Centrului este sarcina creării unui front comun cu societatea pentru contracararea actelor de corupție și protecționism prin utilizarea celor mai avansate practici în domeniile afectate de asemenea fenomene negative”.

Avocatul „influent”

Ofițerii Direcției „Nord” a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției l-au reținut în fragrant pe un avocat al biroului de avocați „Mina Crâlov” din Edi-neț, fiind bănuit de trafic de influență. Potrivit ofițerilor CCCEC, avocatul ar fi estorcat și primit \$900 de la un cetățean pentru a influența procurorii și judecătorii Curții de Apel Bălți pentru achitarea unui învinuit în instanța de judecată. Avocatul a fost reținut în momentul în care primea cea de-a doua rată a banilor - \$600. În cadrul urmăririi penale s-a stabilit că ulterior avocatul a mai solicitat 3,5 mii euro, motivând că serviciile sale costă mai mult. Pentru trafic de influență, avocatul riscă închisoare până la 7 ani.

cație pentru sănătate și promovare a modului sănătos de viață, deplasări ale echipelor de specialiști ai Institutului Oncologic în municipiul Bălți și raioanele Cahul și Ocnița, precum și în Secțiile consultative din municipiul Chișinău, în scopul depistării precoce a bolii” a menționat în cadrul unei conferințe de presă Oleg Lozan, viceministru al sănătății.

De asemenea, curatorii oncologi vor asigura asistență consultativă metodică medicilor și

Bătaie la un miting pașnic din fața Procuraturii Generale

Protestul pașnic de marți, 3 februarie, din fața Procuraturii Generale, dispersat cu gaze lacrimogene de către niște indivizi necunoscuți, a fost urmărit de la adăpost de cei ce trebuie să asigure ordinea publică. În timp ce mai mulți membri ai câtorva organizații neguvernamentale protestau pașnic în fața Procuraturii Generale în semn de nemulțumire față de abuzurile comise de aceasta și de susținere a lui Anatol Mătăsaru, bărbatul care a încercat de mai multe ori să protesteze împotriva fărâdelegilor comise de oamenii legii, niște necunoscuți mascați au tăbărit asupra protestatarilor, pulverizând gaze lacrimogene. Acțiunea de protest a degenerat într-o bătaie corp la corp care a durat în jur de 10 minute, timp în care poliția a fost lipsă.

Alb cu roșu

Protestatarii purtau panglici roze – amestec de alb cu roșu. „Alb este ceea ce tindem noi, adică libertate, iar roșu reprezintă sugrumarea libertății”, a spus președintele Comitetului Helsinki din Moldova, Ștefan Urătu, organizatorul protestului, rănit și el ușor de către atacatori. „Când am văzut că cineva îl îmbrânțește pe Ștefan Urătu, am intervenit și am încercat să-l despart, dar atacatorul mi-a dat cu spray în față și m-a lovit cu putere în ochi”, a relatat Mihai Cibotari, membru al Comitetului Helsinki.

Poliția nu a intervenit

Martorii spun că poliția nu și-a făcut apariția la locul faptei și că unul dintre agresori ar fi mărturisit că a fost plătit de un necunoscut ca să-și facă apariția la protest. „Ne-au cerut să venim aici și să apărăm R. Moldova. Ne-au dat bani, 1 000 de lei, ne-au rugat să venim. În final, am fost și bătut”, a declarat unul dintre atacatori pentru presă.

Potrivit președintelui Comitetului Helsinki pentru Drepturile Omului, Ștefan Urătu, în spatele atacului stă Procuratura Genera-

lă și Ministerul Afacerilor Interne. „Ei cred că în așa mod vor pune capăt protestelor, dar nu își dau seama că acestea sunt acțiuni iresponsabile, care ar putea să provoace o revoltă. Când un singur om protestează, se găsesc zeci de polițiști pentru a asigura ordinea, însă când protestează mai multă lume, aceștia nu sunt de găsit”, a specificat sursa citată. Forțele de ordine ar trebui să monitorizeze buna desfășurare a manifestațiilor publice, iar dacă nu face acest lucru, înseamnă că încalcă legea, a comentat directorul Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului, „CREDO”, Sergiu Ostaf.

Organizatorii protestului au depus la PG și MAI o plângere prin care au cerut identificarea atacatorilor și sancționarea acestora. Primii au reacționat reprezentanții primăriei municipiului Chișinău, care au condamnat „acțiunile persoanelor care au intervenit violent” în cadrul acțiunii de protest, precizând că „folosirea gazelor lacrimogene împotriva persoanelor care protestau pașnic este o infracțiune și cei care se fac vinovați de acest abuz trebuie trași la răspundere”. „Considerăm că folosirea gazelor lacrimogene

împotriva persoanelor care protestau pașnic este o infracțiune și cei care se fac vinovați de acest abuz trebuie trași la răspundere, conform legislației în vigoare”, se menționează în comunicatul de presă al Direcției relații publice a Primăriei mun. Chișinău. Primăria a acuzat poliția municipală precum că aceasta împiedică exercitarea drepturilor fundamentale ale omului.

Și partidele au reacționat

Ulterior, PLDM a expediat o declarație „în legătură cu reprimarea brutală a manifestației pașnice din fața Procuraturii Generale”, prin care „și exprimă îngrijorarea în legătură cu atacul violent al unor elemente criminale cu utilizarea gazelor lacrimogene împotriva unui grup de manifestanți pașnici, reprezentanți ai societății civile”. Și Partidul Liberal condamnă „atacul banditesc al unui grup de persoane mascate, care au folosit forța fizică și gaze lacrimogene împotriva membrilor Comitetului Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova, ce protestau pașnic în fața Procuraturii Generale”. Protestul a fost organizat de Amnesty International Moldova, CREDO, Asociația Hyde Park, Asociația Presei Independente, Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”, Asociația pentru democrație participativă Adept, Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova, Asociația Promo-Lex.

Stelina CIOBANU

• La solicitarea cititorilor

Cerințe legale ce țin de angajarea provizorie în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova

Angajarea provizorie în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova se face:

a) în mod individual, în baza unui contract individual de muncă încheiat cu angajatorul înainte de ieșirea din țară;

b) prin intermediul agențiilor private de ocupare a forței de muncă, care dispun de licență;

c) în conformitate cu prevederile acordurilor bilaterale.

În cazul în care cetățeanul Republicii Moldova se anga-

jează provizoriu în muncă în străinătate în mod individual, el este în drept, în vederea asigurării protecției lui, să îndeplinească următoarele condiții:

a) să obțină un contract individual de muncă;

b) să înregistreze contractul individual de muncă la Agenția Națională;

c) să înregistreze contractul individual de muncă la Casa Națională de Asigurări Sociale și să achite contribuțiile de asigurări sociale;

d) să prezinte la Agenția Națională, în modul stabilit de Guvern, documentul de confirmare, emis de organul competent de protecție a copiilor din raionul/sectorul de domiciliu al părinților, privind luarea la

evidență a copiilor minori care rămân în țară.

Agenția privată de ocupare a forței de muncă desfășoară activitatea de selectare și plasare a forței de muncă în străinătate prin prestarea serviciilor de mediere a muncii.

Agenția privată prestează servicii de mediere a muncii în baza licenței pentru activitatea de plasare în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova.

Licența pentru activitatea de plasare în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova se eliberează de către Camera de Licențiere, dacă agentul economic întrunește următoarele condiții:

a) dispune de spațiu (încăperi cu destinație nelocativă) ușor accesibil

pentru toate categoriile de cetățeni, mobilat corespunzător și dotat cu mijloace de telecomunicații (computer, telefon, fax);

b) dispune de licență sau de un alt document ce confirmă dreptul intermediarului/angajatorului străin de mediere sau angajare a cetățenilor străini, legalizat în modul stabilit;

c) a încheiat cu intermediarii/angajatorii, persoane juridice sau fizice autorizate de organul competent din străinătate, contracte de colaborare în care sunt stipulate oferte veridice de locuri de muncă și a coordonat cu aceștia proiectul contractului individual de muncă, întocmit în conformitate cu legislația țării de destinație și legislația Republicii Moldova;

d) a coordonat cu Agenția Națională contractul de colaborare cu intermediarul/angajatorul străin și proiectul contractului individual de muncă;

e) dispune de personal calificat, cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova, care posedă abilități profesionale necesare pentru desfășurarea activității prevăzute de prezenta lege (conducătorul și colaboratorii agenției private trebuie să fie cetățeni ai Republicii Moldova, cu studii superioare sau medii de specialitate și să cunoască limba de stat). Nu pot activa în domeniul plasării în câmpul muncii în străinătate cetățenii străini și cetățenii Republicii Moldova care au antecedente penale nestinse sau neanulate în modul stabilit de lege;

f) dispune de o bancă de date veridice privind ofertele și solicitările de locuri de muncă în străinătate, condițiile de ocupare a acestor locuri, nivelul de calificare a candidaților ce urmează a fi selectați pentru încadrarea în muncă.

Sînt considerate veridice ofertele de locuri de muncă prezentate de angajatori care cuprind următoarele elemente cu caracter minimal:

a) condițiile de angajare, de înțetare a angajării sau de reangajare, durata și natura angajării;

b) funcția sa, calificarea profesională, salariul, durata timpului de muncă și de odihnă, achitarea orelor suplimentare de lucru, concediul de odihnă plătit, condițiile de muncă, măsurile de protecție și securitate a muncii;

c) acordarea de despăgubiri angajaților în cazul accidentelor de muncă și al bolilor profesionale;

d) condițiile de trai și de asigurare a hranei;

e) asigurarea îndeplinirii formalităților, asumarea cheltuielilor de transport;

f) fiscalitatea și alte contribuții care grevează veniturile angajaților.

Persoanele fizice și juridice care nu dispun de licență, dar care desfășoară activități de plasare în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova, inclusiv activități de creare a unei bănci de date, de publicare a anunțurilor, de difuzare a informației cu privire la angajatori și intermediari străini, poartă răspundere conform legislației în vigoare.

Cetățenii Republicii Moldova au restricții de emigrare în scop de muncă în următoarele situații:

a) în baza unei hotărâri a instanței judecătorești, sunt trași la răspundere penală sau se află sub urmărire penală;

b) în baza unei hotărâri a instanței judecătorești, au obligații patrimoniale față de stat sau față de unele persoane fizice și/sau juridice;

c) nu au prezentat documentul de confirmare privind luarea la evidență a copiilor minori care rămân în țară, emis de organul competent de protecție a copiilor din raionul/sectorul de domiciliu al părinților;

d) în alte cazuri prevăzute de legislație.

Intermediarul sau, după caz, agenția privată trebuie să anunțe solicitantul unui loc de muncă în străinătate cu privire la restricțiile menționate până la negocierea în vederea încheierii contractului individual de muncă.

Judecătoria Nisporeni, solicită prezentarea cet. Mocanu Ion, locuitor al s. Valea-Trestieni, rn. Nisporeni, pentru data de 13 februarie 2009, ora 11.00, la ședința judiciară (or. Nisporeni, str. Ion Vodă 5, bir. 13) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Caccavale Michele, privind încasarea forțată a datoriei.

**Președintele
Judecătoriei Nisporeni**

G. Șișcanu

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎS „CCM Vichi”, pentru data de 16 februarie 2009, ora 14.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât, privind încasarea datoriei de 10934, 60 \$.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Burlac Igor”, pentru data de 23 februarie 2009, ora 15.50, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Drancor”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Al. Rotari

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Leahova Natalia”, pentru data de 23 februarie 2009, ora 15.30, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Drancor”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Al. Rotari

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÂNGĂ

www.vitaliemodringa@usm.md

? În baza hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului am înaintat cerere de revizuire la Curtea Supremă de Justiție. Cererea înaintată a fost respinsă. Vreau să știu care sînt împuternicirile instanței în cazul examinării cererii de revizuire și dacă pot ataca decizia la Plenul Curții Supreme de Justiție.

**Pavel Berzoi,
or. Ungheni**

Articolul 453 din Codul de procedură civilă prevede că după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție:

a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă;

b) încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

Încheierea de admitere a cererii de revizuire se pronunță în camera de deliberare și se supune căilor de atac o dată cu fondul, în condițiile legii. În cazul în care o hotărâre sau o decizie neexaminată în recurs, a fost supusă revizuirii, pricina se judecă, după casarea hotărârii sau deciziei, conform regulilor generale stabilite de prezentul cod, de către instanța care a admis revizuirea. În cazul în care o hotărâre examinată în recurs pentru care nu este prevăzută calea de atac, apelul a fost su-

pusă revizuirii, pricina se trimite, după casarea hotărârii, la rejudecare în instanța care a emis hotărârea sau, după caz, în instanța de recurs. În cazul în care o hotărâre examinată anterior în apel și în recurs a fost supusă revizuirii, pricina se trimite, după admiterea cererii de revizuire, la rejudecare în apel, în recurs sau în primă instanță, după caz. În urma judecării cauzei după admiterea cererii de revizuire, instanța adoptă o hotărâre, care poate fi supusă căilor de atac prevăzute de lege pentru hotărârea revizuită.

Articolul menționat prevede că încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție. Alte modalități de atac a deciziei Curții Supreme de Justiție nu sunt prevăzute de Codul de procedură civilă.

? Vreau să știu dacă în cadrul unei filiale poate fi încheiat contract colectiv de muncă.

**Victor Grecu,
rn. Orhei**

Conform articolului 30 din Codul muncii, contractul colectiv de muncă este actul juridic care reglementează raporturile de muncă și alte raporturi sociale în unitate, încheiat în formă scrisă între salariați și angajator de către reprezentanții acestora. Contractul colectiv de muncă poa-

te fi încheiat atât pe unitate în ansamblu, cât și în filialele și reprezentanțele acestora. La încheierea contractului colectiv de muncă în cadrul unei filiale sau reprezentanțe a unității, parte a acestuia este conducătorul subdiviziunii respective, împuternicit în acest scop de angajator.

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alcadin”, pentru data de 23 februarie 2009, ora 15.10, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Lubrif-Lux”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Al. Rotari

Judecătoria Economică de Circumscripție, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Nicov Grup”, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Moscova 21, pentru data de 23 februarie 2009, ora 15.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 219) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Polifom Exim”, privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Z. Talpalaru

Judecătoria Economică de Circumscripție, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Tan Mob”, pentru data de 24 februarie 2009, ora 13.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 225) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de ÎCS „Construct Arabesque” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Citații în judecată

Judecătoria Criuleni, solicită prezentarea cet. Galina Lungu, dom. s. Mălăiești, rn. Criuleni, pentru data de 20 februarie 2009, ora 14.00, la ședința judiciară (or. Criuleni, str. 31 August 1989, nr. 70) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de S.A. „IM și Compania Consulting Grup”, privind încasarea datoriei.

În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Valeriu Ciuntu

Judecătoria Soroca, solicită prezentarea cet. Belinschii Nelea, pentru data de 23 februarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (or. Soroca, str. Independenței 62, bir. 1) în calitate de pârât pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Alexandru Negru

Judecătoria Ialoveni, solicită prezentarea cet. Cîrlan Ludmila, dom. s. Ruseștii-Noi, rn. Ialoveni, pentru data de 12 martie 2009, ora 13.00, la ședința judiciară (or. Ialoveni, str. Prieteniei 4, bir. 17) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Merla Ana, privind încasarea prejudiciului cauzat prin vătămare corporală.

Judecător

Iu. Sciașlivii

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Muzica-S”, pentru data de 9 februarie 2009, ora 11.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât, privind încasarea datoriei de 5426,50 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ion Stepanov

♦♦♦
Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Mobilvector”, pentru data de 25 februarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât, privind încasarea datoriei de 34262, 75 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

♦♦♦
Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Midian”, pentru data de 26 februarie 2009, ora 9.30, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât, privind încasarea datoriei de 3086,64 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

♦♦♦
Judecătoria Economică de Circumscripție, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Legion Plus”, pentru data de 12 martie 2009, ora 11.40, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 225) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SA „JLC”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

♦♦♦
Judecătoria Economică de Circumscripție, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎM „T. Schmidt Landbau”, or. Anenii Noi, pentru data de 18 februarie, 2009, ora 13.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 220) în calitate de intervenient accesoriu la examinarea cauzei civile a SRL „Gricop Agro”, privind anularea contractului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Gancear

♦♦♦
Judecătoria Centru mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Bordian Alexandru, pentru data de 24 februarie 2009, ora 12.00, la ședința judiciară (str. Bulgară 43, bir. 46) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Bordian Irina, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător D. Vition

♦♦♦
Judecătoria Centru mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Tumean Ludmila, Gorovenco Valentina, Crudu Elizaveta, pentru data de 26 februarie 2009, ora 8.30, la ședința judiciară (str. Bulgară 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de ÎMGFL-9, privind încasarea datoriei.

Judecător N. Mazur

♦♦♦
Judecătoria Centru mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Varzari Ion, a.n. 15.03.1967, pentru data de 25 februarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (str. Bulgară 43, bir. 61) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Varzari Elena, privind încasarea pensiei alimentare.

Judecător Djeta Chistol

♦♦♦
Judecătoria Centru mun. Chișinău, citează în calitate de reclamant:

Cojocari Valentina, dom. mun. Chișinău, str. P. Zadnipru 18/1, ap. 139;

în calitate de reprezentant al reclamantei: Leporda Zinaida, dom. mun. Chișinău, bd. Moscovei 13, ap. 151;

în calitate de pârâți: Ciobu Larisa, Ciobu Andrei, dom. mun. Chișinău, str. Colinei 1, ap.3;

în calitate de intervenienți accesorii: Zburliuc Maria, dom. mun. Chișinău, bd. Cuza-Vodă 42, ap. 7, Stavila Dumitru, dom. mun. Chișinău, str. Calea Orheiului 105, ap 21;

în calitate de reprezentant al intervenienților accesorii: Gargaun Elena, dom. mun. Chișinău, bd. Moscovei 13, bl. 4, ap. 60. — pentru data de 2 martie 2009, ora 14.00, la ședința judiciară (str. Bulgară 43, bir. 59) pe cauza civilă intentată de Cojocari Valentina către Toderica Angela, privind recunoașterea dreptului de coproprietate.

Judecător Șt. Niță

♦♦♦
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sacaluș Iurie, dom. mun. Chișinău, com. Trușeni, str. Basarabiei 1, ap. 5, pentru data de 18 februarie 2009, ora 8.30, la ședința judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 506) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Sacaluș Adela, privind partajul averii în devălmășie a soților.

Judecător Silvia Gîrbu

♦♦♦
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Zabihulla Aman, dom. mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 51/3, ap. 117, pentru data de 23 februarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 508) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Glucova Stella, privind contestarea paternității.

Judecător Oleg Sternioală

♦♦♦
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Isiwekpeni Uchedu, pentru data de 23 februarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 618) în calitate de pârât pe cauza intentată de Isiwekpeni Oxana.

Judecător S. Lazari

♦♦♦
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Railean Elena, dom. mun. Chișinău, str. Nicolae Costin 57, ap. 118, pentru data de 27 februarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 508) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de intentată de Railean Gheorghe, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Oleg Sternioală

♦♦♦
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Idrisov Sanan, pentru data de 4 martie 2009, ora 16.00, la ședința judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 615) în calitate de pârât pe cauza civilă nr. 2-563/2009, intentată de Idrisov Eleonora către Idrisov Sanan și DPPDC Buiucani, privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Elena Cojocari

♦♦♦
Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Găină Adrian Ion, pentru data de 3 martie 2009, ora 11.00, la ședința judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 606) în calitate de pârât pe cauza civilă nr. 2-3849/08, intentată de Găină Lilea Gheorghe, privind partajarea averii.

Judecător Ghenadie Plămădeală

♦♦♦
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Ciribaș Sergiu, pentru data de 9 februarie 2009, ora 11.00, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir. 24) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Ciribaș Elena, privind partajarea apartamentului.

Judecător Stela Bleșceaga

♦♦♦
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Serditenco Al. a.n. 28.06.1982, pentru data de 16 februarie 2009, ora 16.00, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir 24) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de „Moldcell” SA, privind încasarea datoriei.

Judecător Stela Bleșceaga

♦♦♦
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Lusnicova Nina, pentru data de 26 februarie 2009, ora 16.30, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir 1) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de ÎM „MS Wranghel”, privind încasarea sumei.

Judecător V. Micu

♦♦♦
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Turețcaia Alexandra, pentru data de 26 februarie 2009, ora 16.30, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir. 1) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de ÎM „MS Wranghel”, privind încasarea sumei.

Judecător V. Micu

♦♦♦
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Popa Svetlana, pentru data de 26 februarie 2009, ora 13.00, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir 16) unde va avea loc examinarea cauzei, privind încasarea prejudiciului.

Judecător E. Cobzac

♦♦♦
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Litvinov Valeriu, pentru data de 27 februarie 2009, ora 9.15, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir 3) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Danila Ecaterina, privind radierea vizei de reședință.

Judecător Ig. Vornicescu

♦♦♦
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, anunță persoanele co-interesate Duca Aurel și Duca Valentina, că la data de 23 martie 2009, ora 13.30, va avea loc ședința de judecată (str. Kiev 3, bir. 34), unde se va examina dosarul civil, privind contestarea faptului acceptării succesiunii la cererea Duca Leonid.

Prezența este obligatorie.

Judecător Valentin Ilașco

♦♦♦
Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bordeianu Anatoli Dionisie, pentru data de 19 februarie 2009, ora 14.00, la ședința judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 311) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Ivanov Alexandr, privind declararea nulității actului.

Judecător Vladislav Clima

♦♦♦
Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cornescu Polina, pentru data de 20 februarie 2009, ora 10.30, la ședința judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 303) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Lungu Ivan, privind stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei alimentare.

Judecător Ala Malii

♦♦♦
Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rusu Eduard Mihail, a.n. 05.11.1978, pentru data de 23 februarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 316) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Costiuc Liuba, privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Victor Burduh

♦♦♦
Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Uhojan Roman Ivan, pentru data de 23 februarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 311) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Advahov Vitalie, privind încasarea datoriei.

Judecător Vladislav Clima

♦♦♦
Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sareva Rodica, pentru data de 26 februarie 2009, ora 14.00, la ședința judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 306) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana, privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Oxana Robu

♦♦♦
Judecătoria Botanica mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Sărbușan Vitalie, pentru data de 23 februarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (str. Zelinschi 13, bir.27) unde va avea loc examinarea cauzei intentată de Sărbușan Natalia, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ion Druță

♦♦♦
Judecătoria Botanica mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Tataru Vadim, pentru data de 23 februarie 2009, ora 14.00, la ședința judiciară (str. Zelinschi 13, bir.17) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Sofia Voloșciuc către V. Tataru, S. Cobasiuc, Pretura sect. Botanica, OCT Chișinău, privind declararea nulă a contractului de privatizare, vânzare-cumpărare a apartamentului, instalarea în apartament și încasarea prejudiciului moral.

Judecător Viorica Mihaila

♦♦♦
Judecătoria Economică de Circumscripție, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Fame Construction Industry”, cu sediul str. Lăpușeanu 3, pentru data de 9 februarie 2009, ora 11.40, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 230) unde va avea loc examinarea cauzei intentată de SRL „Fidel Grup”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Al. Rotari

♦♦♦
Judecătoria Economică de Circumscripție, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Dragan Pavel”, cu sediul în or. Ceadâr-Lunga, str. Tkacenko 14, pentru data de 26 februarie 2009, ora 9.30, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 219) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Melanj Com”, mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Z. Talpalaru

♦♦♦
Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Cojuhari Nina Serghei, dom. mun. Chișinău, or. Vadul lui Vodă, str. Ion Creangă 48, pentru data de 23 februarie 2009, ora 9.30, la ședința judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 307) unde va avea loc examinarea cauzei intentată de Compania de Asigurări „Afes-M”, privind încasarea sumei.

Judecător I. Dutca

♦♦♦
Judecătoria Botanica mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Arhire Andrei Tudor, pentru data de 25 februarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (str. Zelinschi 13, bir. 7) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” SA, privind restituirea prejudiciului.

Judecător Vitalie Stratan

AVIZ

Chibac Isai anunță pierderea permisului de conducere categoria B, seria ABIO, număr 912359, eliberat la 30.03.1991, pe numele Chibac Isai. Se oferă recompensă. Relații la tel. 06925 4535.

♦♦♦
Суд сектора Буюкань, мун. Кишинэу, в соответствии со ст. 108 ГПК, вызывает гр. Кушнарева Валерия Владиславовича, 19.01.1969 г.р., на 24 февраля 2009 в 9.00 в судебном заседании (ул. М. Витязул 2, каб. 608) в качестве ответчика по гражданскому делу возбужденного Стоян Кристиной о лишении родительских прав.

Судья Н. Симчук

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!
Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în toate chioșcurile.
Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicația periodică „DREPTUL”

Aniversări

Ion GHILAȘ,

președintele Judecătorei Șoldănești – 60 de ani

Mult stimat Domnule Ion Ghilaș,

Acum când marcați această frumoasă vârstă, vă adreșăm cordiale felicitări, sincere urări de bine și sănătate pentru tot ceea ce reprezentați.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de clipe frumoase, trăite în deplină armonie spirituală alături de cei dragi inimii. Tenacitate, perseverență, succese și realizări notorii în activitatea desfășurată întru slujirea idealurilor dreptății.

La mulți ani!

Tatiana TROIANOVSKI,

judecător Orhei – 60 de ani

Mult stimată Doamnă Tatiana Troianovschi,

Pentru devotamentul și dragostea față de oameni ce o purtați în suflet, pentru că ați ales ca destin să mergeți mână în mână cu Legea, câștigând prin aceasta respectul și admirația cetățenilor, Vă dorim în această zi de o semnificație aparte pentru dumneavoastră tradiționalul, dar și semnificativul

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Galina Stratulat**, judecător la Curtea Supremă de Justiție; **Maria Guzun**, judecător la Curtea de Apel Chișinău; **Liliana Catan**, judecător la Curtea de Apel Chișinău; **Luiza Gafton**, judecător sect. Botanica; **Nadejda Mazur**, judecător sect. Centru; **Elena Grumeza**, judecător Bălți; **Vasile Ignat**, judecător la Curtea Supremă de Justiție; **Dorel Musteață**, judecător Anenii Noi; **Ion Cotea**, judecător Cahul; **Iurie Țâmbalari**, judecător Dondușeni; **Sergiu Balaban**, judecător Hâncești; **Octavian Lazarev**, procuror militar principal, șef al Secției control asupra executării legilor în Forțele Armate din cadrul Direcției investigații generale a Procuraturii Generale; **Anatol Munteanu**, procuror, șef-interimar al Direcției judiciare a Procuraturii Generale.

Mult stimați omagiați, pentru abnegație în muncă, pentru responsabilitate, profesionalism și comportament exemplar – calități de care dați dovadă în nobila activitate ce o desfășurați, vă dorim să aveți parte de multă sănătate, multe bucurii și realizări frumoase în continuare atât pe plan profesional, cât și personal.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de Administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă suntem recunoscători că sunteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămâne alături de Dvs.

• Timp de 186 de zile nu se poate vedea soarele la Polul Nord;
• Un ceas stricat "are dreptate" de cel puțin două ori pe zi;
• Un hipopotam poate alerga mai repede decât un om;

• Inima unui arici bate de aproximativ 300 de ori pe minut;
• Inima unei balene albastre bate doar de nouă ori pe minut;
• Americanii au inventat soluția ideală pentru a pune capăt conversațiilor telefonice dezagreabile. Este vorba de un dispozitiv special atașat telefonului. Acesta e prevăzut cu șase butoane, fiecare emițând sunete diferite care să sugereze interlocutorului că postul e deranjat. Mașinăria de "inventat scuze" costă 10 dolari;
• Un kilogram de uraniu are energie cât șase milioane de kilograme de cărbune.

STRESUL LA SERVICIU

♦ "Mă surprind petrecând mai puțin timp muncind și mai mult timp încercând să evit munca".

♦ "Serviciul meu a devenit plictisitor, obositor și chiar o problemă de rutină".

♦ "La serviciu nu mă simt la locul meu și mi se pare că sunt lipsit de puterea de a face schimbări".

Cât de mult te regăsești în afirmațiile de mai sus? Ele sunt simptome ale epuizării nervoase provocate de munca pe care o depui. Stresul la serviciu este responsabil pentru epuizarea ta nervoasă. Factorii responsabili pentru stresul la locul de muncă:

- ♦ lipsa de organizare a timpului;
- ♦ conflictele cu superiorii sau cu colegii;
- ♦ sentimentul că ești copleșit de muncă;
- ♦ prea multe sau prea puține responsabilități;
- ♦ incapacitatea de a-ți folosi calitățile;
- ♦ plictiseala;
- ♦ lipsa de colaborare a șefilor;
- ♦ lipsa de calificare pentru îndeplinirea unei anumite sarcini.

Epuizarea nervoasă

Un lucru e cert: nu există slujbă perfectă. Orice carieră ți-ai alege, orice serviciu ai avea, întotdeauna va trebui să-ți modifice așteptările în momentul contactului cu realitatea. În locul ocupației incitante, pline de recom-

pense, la care te așteptai, ajungi să ai parte, de fapt, de o muncă adeseori plictisitoare, nesuferită, chiar lipsită de sens. Iar când nu îți adaptezi așteptările la realitate, începi să suferi, după un timp, de stresul "așteptărilor neîmplinite", urmat de

accentuarea sentimentelor negative față de muncă. Iată cum ajungi la clasicul "sindrom al epuizării nervoase". Dacă te întrebi ce este, mai precis, epuizarea nervoasă: e vorba de un proces pe parcursul căruia o persoană care era cândva productivă și dedicată muncii sale, își pierde treptat orice interes legat de slujbă sau de profesia sa. Să nu confunzi epuizarea cu stresul. Ea rezultă mai degrabă, din expunerea prelungită la condiții stresante de muncă.

Pe scurt, există 4 faze ale epuizării nervoase:

1. Marile speranțe și idealismul - când simți entuziasm față de muncă, te implici intens și ai împliniri.

2. Pesimism și dezamăgire timpurie legate de muncă - începi să obosești, să fii frustrat,

de-a patra fază a epuizării nervoase, există metode de a-ți schimba comportamentul și starea interioară. Iată-le pe cele mai eficiente:

♦ *Exprimă-ți sentimentele* - evită izolarea, comunică cu colegii despre ceea ce simți. Schimbul de idei poate reduce stresul și chiar te poate face să vezi lucrurile dintr-o altă perspectivă.

♦ *Programează-ți timpul astfel încât să te poți relaxa* - în pauzele de prânz sau de cafea, fă ceva ce nu are nicio legătură cu serviciul.

♦ *Învăță să spui NU* - refuză acele sarcini suplimentare care trezesc în tine manie sau ostilitate. Te vei simți, astfel, mai stăpân pe situație și mai mulțumit de tine. Ai libertatea de a alege ce responsabilități îți asumi.

♦ *Perfecționează-te* - participă la cursuri și la seminare de perfecționare, care te vor ține la curent cu noutățile din domeniul tău. În felul acesta, te vei simți tot mai competent și nu-i așa că încrederea în tine te eliberează de stres?

♦ *Lupta pentru succes* - lărgeste-ți orizonturile, caută provocări noi, asumă-ți riscuri și vei ține departe de tine epuizarea nervoasă.

♦ *Învăță să te relaxezi* - fă-ți timp zilnic pentru a dobândi starea de echilibru și relaxare fizică. Practică exerciții de relaxare și vei vedea că poți înfrunta mai ușor situațiile stresante.

îți scade moralul, apare plictiseala și un ușor stress.

3. Retrager și izolare - începi să eviți contactul cu colegii, simți furie, negativism, îți e greu să te concentrezi, ești foarte obosit fizic și psihic.

4. Detașare și pierderea oricărui interes față de muncă - te subestimezi, lipsești de la serviciu, devii cinic, nu mai comunici cu cei din jur și te simți foarte stresat fizic și emoțional.

Cum poți elimina epuizarea nervoasă?

Dacă n-ai ajuns în cea

Locul pe care îl ocupi în autobuz îți trădează caracterul

La o asemenea teorie nu se aștepta nimeni, însă locul pe care te așezi când ești în autobuz îți trădează o parte a caracterului. După un studiu atent realizat, specialiștii englezi susțin că pot cataloga persoanele care călătoresc cu autobuzul după locul în care acestea își așază posteriorul.

Astfel, cei care aleg locurile din față sunt persoane optimiste, care se gândesc la viitor. Cele care se așază pe locurile

din mijloc au spiritul independent și solitar și se ocupă numai de problemele personale. Pe de altă parte, călătorii care aleg locurile din spate sunt rebeli, gata să conteste totul și pe toți.

Acestea sunt concluzii la care au ajuns o echipă de specialiști din Marea Britanie atunci când au analizat timp de luni de zile obiceiurile și reacțiile comportamentale ale compatrioților lor în timp ce călătoreau cu autobuzul.

Această teorie este valabilă în cazul în care autobuzul este atât de liber încât fiecare își poate alege locul preferat.

Moldovenii pot beneficia de odihnă în România

Moldovenii pot beneficia de odihnă și tratament la prețuri avantajoase până la 30 mai curent, în cadrul campaniei tradiționale "O săptămână de refacere în stațiuni balneare" și campania lansată în premieră "Decada Balneară".

Ofertele sunt puse la dispoziție de stațiuni precum Băile Herculane, Sovata, Slănic Moldova, Vatra Dornei, Băile Olănești, Băile Tușnad și Sinaia, care asigură tratarea afecțiunilor reumatice, cardiovasculare, respiratorii și tulburări ale sistemelor digestiv și nervos.

Foile turistice sunt disponibile la agențiile de turism care vând destinația România. Viza de intrare pe teritoriul României este gratuită. În fiecare an un număr de circa 4 000 de cetățeni moldoveni beneficiază de aceste oferte.

România nu va recunoaște diplomele de la universitățile din Moldova

Ministrul Educației al României, Ecaterina Andronescu, a cerut Ministerului de Externe să suspende legea care ratifică acordul României cu Republica Moldova privind recunoașterea reciprocă a diplomelor acordate de instituțiile de învățământ acreditate din cele două state.

Motivul acestei solicitări este faptul că România riscă să fie sancționată de Uniunea Europeană pentru că acceptă diplome dintr-o țară care nu are un învățământ potrivit cu normele europene. Ministrul Educației a făcut deja un proiect de ordonanță de urgență de suspendare a legii.

"Mai mult, Ministerul Educației a fost dat în judecată de românii care au făcut facultatea sau care și-au susținut doctoratul în Moldova, iar ministerul nu le-a recunoscut diplomele pentru că "nu aveau valoare științifică", spune Antonescu.

În prezent, 15 procese sunt în instanță, în care români și cetățeni moldoveni cer să li se recunoască studiile de licență și de doctorat după ce au fost respinse de autoritățile române.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova
Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC
Redactor-șef adjunct:
Grigore CAPCELEA

Reporterii: Irina BUREA,

Stelina CIOBANU,
Laura DUMBRAVĂ

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Cornelia SAMSON

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni.
Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare:
c/d 222472202641. BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.

Redacția nu corespundează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia "Prag-3".

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 197